

Johanna Francina Heemskerk is geboren op 28 april 1923 in Bandung. Ze was de dochter van Arie Johannes (1897-1979) en Maria Josephine Jacqueline Gerretsen.(1898-1973). Haar ouders trouwden op 14 oktober 1921 en Arie vertrok direct na het huwelijk naar Nederlands-Indië. Het gezin bestond uit 3 dochters en 2 zoons. Ze woonden vlak voor de oorlog in Buitenzorg. Arie was specialist sterkstroomtechniek bij het Gemeenschappelijk Electriciteitsbedrijf Bandoeng en Omstreken (G.E.B.E.O.).

Bij de mobilisatie was haar vader onderluitenant bij de Landstorm en was gelegerd bij de Artillerie Constructiewinkel. Hij werd krijgsgevangen gemaakt en geïnterneerd.

Tijdens de oorlog in Nederlands Indië zat ze met haar moeder en twee zusjes Arielle (1931) en Maria (1928) gevangen in Kamp Kareës, in een wijk van Bandung van 24 december 1942 tot december 1944. Ze was hier lid van Scouting.

Cap van Oyen gaf samen met Crien Bolhuis leiding aan de Stormvogels, een groep Pioniersters van zo'n twintig meisjes vanaf een jaar of zestien. De Stormvogels brachten wat plezier in het kamp. Ze hielden kringgesprekken waarbij ze op zelf geborduurde zitmaten zaten, met behalve hun namen ook symbolen van hun twee patrouilles erop – de perkoetoet, een Indische vogel die stond voor geluk, en vuurvlieggen voor het licht. De motto's van de Stormvogels waren Waarheid, Reinheid en Trouw." De taken in het kamp varieerden: ze assisteerden zieke moeders en voerden voor de kleintjes operettes uit. Zo verlichtten ze de dagen. Ze maakte in het kamp ook een ketting. Bij iedere bijzondere gelegenheid kwam er een schakel bij.

Na Kamp Kareës kwam ze met haar zusjes en moeder in december 1944 terecht in kamp Tjihapit.

Na de oorlog vond een deel van de Stormvogelgroep elkaar in Nederland terug; toen Lady Baden-Powell op bezoek kwam wachtten de Stormvogels haar op Schiphol op. De kampjaren waren vormend voor het leven, nog tientallen jaren vonden er reünies plaats.

In de schalmei; officieel orgaan voor besturen en leidsters van het Nederlandsche Meisjesgilde uit 1948 staat een verslag van een kampvuur. De Indische Pionnen voeren hier hun opera de Drie Muskietiers op, die ze ook opvoerden in het Jappenkamp in Indië waar ze

in het geheim hun pioniers-opkomsten hadden. Het zijn dezelfde pioniers – ze hebben elkaar in Holland teruggevonden. 'Vast is de band die ons bindt'.

Meer informatie

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Kareës \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Bandoeng \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Tijdeng \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

Zitlap, Scoutingmuseum Rotterdam

[Japanse interneringskaarten,](#)

[Surname: Heemskerk | Nationaal](#)

[Archief](#)

[Arie Johannes van Heemskerk](#)

[\(1897-????\) » Stamboom Kort-Kraak](#)

[» Genealogie Online](#)

[Arie Johannes van Heemskerk](#)

[\(1897-1979\) » Gerretsen \(Gerritsen\)](#)

[Genealogie » Genealogie Online](#)

[Nieuwe Leidsche Courant | 9 mei](#)

[1979 | pagina 10 - Historische](#)

[Kranten, Erfgoed Leiden en](#)

[Omstreken](#)

[Registratie Arie Johannes](#)

[Heemskerk & Maria Josephina](#)

[Jacquelina Gerretsen \(in het jaar](#)

[1913-1939\) » Open Archieven](#)

[De Padvindster oktober 1946](#)

[De schalmei: officieel orgaan voor](#)

[besturen en leidsters van het](#)

[Nederlandsche Meisjesgilde, jrg 19,](#)

[1948, no 2, 1948 » 1948-02 - Pag.](#)

[10 | Delpher](#)

Nu volgt een zoetsappig stukje - naaikransjeswerk, daar behoef je geen pionier voor te zijn.. Maar dan komen de Indische pionnen met hun opera de Drie Muskietiers die ze ook opvoerden in het **Jappenkamp** in Indië waar ze in het geheim hun pioniers-opkomsten hadden. Het zijn dezelfde pioniers - ze hebben elkaar in Holland teruggevonden. „Vast is de band die ons bindt”.

Ze spelen grappig en vol animo. Kostelijk is de snurkende waard. Ik moet er om lachen en ik krijg tegelijk een prop in mijn keel als ik bedenken hoe dit spel ontstaan is in de ellende van het **Jappenkamp**. Als je dit ziet dan denk je: er zit toch wel toekomst in het pionierswerk. De Muskietiers hebben hun aanvallers doorstoken. Hiep hoi!

Indische padvindsters die tijdens de Japansche bezetting in het interneringskamp clandestien een padvindstersgroep vormden, zijn met hun leidster op Schiphol bijeengekomen om Lady B. P. te verwelkomen en haar een eigengemaakte mat met hun totems aan te bieden. Foto A. Windig